

SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 11. novembra 2004*

V zadevi C-171/03,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES,

ki ga je vložilo College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemska) z odločbo z dne 13. aprila 2003, ki je prispela na Sodišče 14. aprila 2003, v postopku

Maatschap Toeters,

M. C. Verberk, ki posluje s firmo „Verberk-Voeten“,

proti

Productschap Vee en Vlees,

* Jezik postopka: nizozemščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, A. Rosas (poročevalec), sodnik, in
R. Silva de Lapuerta, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodni tajnik: R. Grass,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Maatschap Toeters in M. C. Verberk, ki posluje s firmo Verberk-Voeten,
J. Hulshuizen, odvetnik,

- za Productschap Vee en Vlees C. M. den Hoed, zastopnik,

- za nizozemsko vlado H. G. Sevenster, zastopnica,

- za Komisijo Evropskih skupnosti T. van Rijn, zastopnik,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
8. junija 2004

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, str. 1) ter na razlago in zakonitost Uredbe Komisije (EGS) št. 3886/92 z dne 23. decembra 1992 o določitvi podrobnih pravil za uporabo programov premij iz Uredbe Sveta (EGS) št. 805/68 o skupni ureditvi trga za goveje in telečje meso ter o razveljavitvi uredb (EGS) št. 1244/82 in (EGS) št. 714/89 (UL L 391, str. 20), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2311/96 z dne 2. decembra 1996 (UL L 313, str. 9).

- 2 Ta predlog je bil predložen v okviru sporov med podjetjema Maatschap Toeters (v nadaljevanju: Toeters) in M. C. Verberk, ki posluje s firmo Verberk-Voeten (v nadaljevanju: Verberk), ter Productschap Vee en Vlees (v nadaljevanju: Product-schap) v zvezi z odločitvijo, s katero je ta zavrnil zahtevka, ki sta ju podjetji Toeters in Verberk vložili za pridobitev premije za predčasno dajanje teletine v promet.

Veljavna ureditev

Skupnostna ureditev

- 3 Uredba št. 1182/71 vsebuje enotna splošna pravila o rokih, datumih in iztekih rokov, ki jih določajo pravni akti Sveta Evropske unije in Komisije Evropskih skupnosti.

4 V členu 1 Uredbe št. 1182/71 je določeno:

„Če ni določeno drugače, se ta uredba uporablja za akte Sveta in Komisije, ki so bili ali bodo sprejeti na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti ali Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.“

5 V členu 3(1) in (2) Uredbe št. 1182/71 je določeno:

„1. [...]

Kadar se rok, določen v dneh, tednih, mesecih ali letih, začne s trenutkom, ko se zgodi nek dogodek ali se izvrši neko dejanje, velja, da se dan, v katerem se zgodi ta dogodek ali se izvrši to dejanje, pri računanju zadevnega roka ne upošteva.

2. Ob upoštevanju določb odstavkov 1 in 4 velja naslednje:

[...]

c) rok, določen v tednih, mesecih ali letih, se začne z začetkom prve ure prvega dne roka in se konča z iztekom zadnje ure tistega dne v zadnjem tednu, mesecu ali letu, ki se ujema z dnem tedna ali datumom dneva začetka roka. [...]"

6 Uredba Sveta (EGS) št. 805/68 z dne 27. junija 1968 o skupni ureditvi trga za goveje in telečje meso (UL L 148, str. 24), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2222/96 z dne 18. novembra 1996 (UL L 296, str. 50, v nadaljevanju: Uredba št. 805/68), določa možnost za države članice, da sprejmejo predpise o uvedbi premij, zlasti za ponovno vzpostavitev ravnovesja na trgu govejega in telečjega mesa po motnjah, ki jih je povzročila goveja spongiformna encefalopatija (BSE), in hkrati ohranijo sisteme podpore v sektorju govejega in telečjega mesa.

7 V členu 4i(2), (5) in (6) Uredbe št. 805/68 je med drugim določeno:

„2. Države članice lahko do 30. novembra 1998 dodelijo premijo za predčasno dajanje v promet teletine. Ta premija se dodeli v državi članici ob zakolu vsakega teleta:

— katerega masa trupa je enaka ali manjša od povprečne mase trupa telet, zaklanih v zadevni državi članici, zmanjšane za 15 %. Povprečna masa trupa za državo članico je masa, ki izhaja iz statističnih podatkov Eurostata za leto 1995 ali katerega koli drugega statističnega podatka za to leto, ki je bil uradno objavljen in ga je Komisija sprejela;

- ki je bil neposredno pred zakolom v državi članici zakola v obdobju, ki ga je treba določiti.

[...]

5. Komisija v skladu s postopkom iz člena 27:

[...]

- določi znesek premije za predčasno dajanje v promet v primerni višini, ki omogoča zakol zadostnega števila telet glede na potrebe trga;
- lahko na zahtevo države članice dovoli, da se znotraj te države na regionalni ravni različno uporablja premija za predčasno dajanje v promet, če so bile živali neposredno pred zakolom v regiji zakola v obdobju, ki ga je treba določiti;
- lahko začasno prekine dodelitev ene in/ali druge od premij iz tega člena.

6. Komisija preveri, ali so šest mesecev po začetku veljavnosti programi iz tega člena dali zadovoljive rezultate.

Komisija bo v nasprotnem primeru Svetu predložila ustrezen predlog, o katerem bo ta odločal s kvalificirano večino, zlasti ob upoštevanju porazdelitve prizadevanj za prilagoditve med državami članicami in morebitnih izkrivljanj trga.“

- 8 Uredba št. 3886/92 vsebuje podrobna pravila za uporabo programov premij iz Uredbe št. 805/68.

- 9 V členu 50(1) te uredbe, kakor je bil spremenjen z Uredbo št. 2311/96, je določeno:

„Pogoji za dodelitev premije

1. Država članica lahko dodeli premijo za predčasno dajanje v promet telet za zakol (v nadaljevanju: premija) samo za živali, zaklane na njenem ozemlju in katerih masa trupa je enaka ali manjša od mase, navedene v Prilogi IV.

Zakol se opravi v klavnici, ki se pri pristojnem organu zaveže, da bo sodelovala pri pravilnem izvajanju progama premije, kot je natančneje opredeljen v členih 50a in 50b.“

10 V členu 50a Uredbe št. 3886/92, ki je bil vstavljen z Uredbo št. 2311/96, je določeno:

„Zahtevek za premijo

1. Zahtevek za premijo se vloži pri pristojnem organu zadevne države članice najpozneje v treh tednih po dnevu zakola.

Zahtevek se lahko nanaša na več živali, če so v njem navedeni potrebni podatki za vsako od navedenih živali v skladu z odstavkom 2.

2. Zahtevku se priložijo vsi potrebni podrobni podatki o vsaki živali, ki pristojnemu organu omogočajo, da ugotovi upravičenost do premije.

[...]“

11 V členu 52 Uredbe št. 3886/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 2311/96, je določeno:

„Uradna obvestila

Države članice uradno obvestijo Komisijo:

[...]

- c) v zvezi s premijo za predčasno dajanje v promet teletine:
- i) države članice uradno obvestijo Komisijo o ukrepih, ki so jih sprejele za izvajanje programa premije;

 - ii) države članice najpozneje do 2. decembra 1996 pri sporočanju številčnih podatkov o proizvodnji Statističnemu uradu Komisije Komisijo uradno obvestijo o specifikaciji trupa, ki se uporablja za trupe telet v letu 1995;

 - iii) države članice vsako sredo uradno obvestijo Komisijo:
 - o številu živali, za katere se je zahtevala premija v prejšnjem tednu in od začetka izvajanja programa;

 - o številu živali, za katere se je dodelila premija od začetka izvajanja programa;

 - o skupnem številu telet, zaklanih vsak teden od 1. decembra 1996;

iv) države članice vsako četrletje uradno obvestijo Komisijo o masah trupa, razdeljenih v skupine po 10 kilogramov:

— telet, za katera je bil prejet zahtevek za premijo;

— drugih telet.“

Nacionalna ureditev

- ¹² Pravila, ki urejajo zahtevke za premije iz člena 50 Uredbe št. 3886/92, so navedena v Verordening kalverslactpremie (uredba o klavni premiji za teleta), ki jo je 11. decembra 1996 sprejela uprava Productschapa (PBO-blad 1997, št. 25). V členih 2 in 3 te uredbe je določeno:

„Člen 2

1. Na zahtevo lastnika telet se premija dodeli v skladu s pogoji, navedenimi v Uredbi Komisije, in v skladu s pogoji, ki so določeni v tej uredbi ali na njeni podlagi za vsako tele:

— zaklano 1. decembra 1996 ali po tem datumu [...]

[...]

„Člen 3

1. Zahtevki se vložijo tako, da se Productschapu pošlje pravilno in z resničnimi podatki izpolnjen obrazec, ki ga ta izda.

2. Upoštevajo se samo zahtevki, ki so jim priloženi vsi dokumenti, ki dokazujejo, da se za zadevno tele lahko pridobi premija, in jih Productschap prejme pred iztekom roka treh tednov od datuma zakola.

[...]

¹³ V členu 6:9 wet houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht, splošni zakonik upravnega prava) z dne 4. junija 1992 (Stbl. 1998, str. 1) je določeno:

„1. Pritožba ali tožba je vložena v roku, če jo naslovnik prejme pred iztekom tega roka.

2. Če se pošlje po pošti, je pritožba ali tožba vložena v roku, če se odda na poštnem uradu pred iztekom tega roka, če je naslovnik ne prejme več kot en teden po izteku roka.“

Dejansko stanje v postopku v glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

Zadeva Toeters

- 14 Podjetje Toeters je z obrazcem z dne 3. aprila 1998 od Productschapa zahtevala klavno premijo za 209 telet, za katera je navedlo, da so bila zaklana 12., 13. in 16. marca 1998. Ta obrazec je bil poslan po pošti 7. aprila 1998, službe Productschapa pa so ga prejele 8. aprila 1998.
- 15 Z dopisom z dne 26. maja 1998 je Productschap zavrnil zahtevek podjetja Toeters z obrazložitvijo, da navedeni obrazec ni bil vložen pri njegovih službah v roku treh tednov po zakolu živali. Po mnenju Productschapa so se roki za vložitev zahtevkov iztekli 3., 6. in 7. aprila 1998.
- 16 Z odločbo z dne 21. januarja 1999 je Productschap kot neutemeljeno zavrnil pritožbo, ki jo je podjetje Toeters vložilo zoper odločbo o zavrnitvi njegovega zahtevka za premijo.
- 17 Podjetje Toeters je 8. februarja 1999 zoper to zavrnilno odločbo vložilo tožbo pri predložitvenem sodišču.
- 18 Podjetje Toeters med drugim trdi, da zavrnitev zahtevka za premijo, ki zadeva znesek približno 11.300 EUR, ni sorazmerna v primerjavi z ugotovljeno kratko prekoračitvijo roka pri vložitvi zahtevka.

Zadeva Verberk

- 19 Podjetje Verberk je s tremi obrazci z dne 18. februarja 1998 zahtevalo od Productschapa klavno premijo za 68 in 49 telet ter 102 teleti, za katera je navedel, da so bila zaklana 28., 27. in 27. januarja 1998. Kot kaže poštni žig, so bili ti obrazci poslani 19. februarja 1998. Službe Productschapa so jih prejele 20. februarja 1998.
- 20 Z dopisom z dne 24. februarja 1998 je Productschap zavrnil te tri zahtevke z obrazložitvijo, da obrazci niso bili vloženi v roku treh tednov po zakolu. Po mnenju Productschapa so se ti roki za vložitev zahtevkov iztekli 19., 18. in 18. februarja 1998.
- 21 Z odločbo z dne 15. aprila 1999 je Productschap kot neutemeljeno zavrnil pritožbo, ki jo je podjetje Verberk vložilo zoper odločbo o zavrnitvi njegovih zahtevkov za premije.
- 22 Podjetje Verberk je 27. maja 1999 zoper to odločbo z dne 15. aprila 1999 vložilo tožbo pri predložitvenem sodišču.
- 23 Podjetje Verberk trdi, da je bil eden od zahtevkov, ki jih je vložilo, in sicer zahtevok za 68 telet, zaklanih 28. januarja 1998, dejansko vložen v roku, ker je bil na poštnem uradu oddan v predpisanem roku treh tednov.

- 24 Podjetje Verberk tudi trdi, da zavrnitev celotnega zahtevka zaradi kratke prekoračitve roka ni združljiva z načelom sorazmernosti.
- 25 Pred College van Beroep voor het bedrijfsleven se je zlasti trdilo, da je Svet z Uredbo Sveta (EGS) št. 3508/92 z dne 27. novembra 1992 o vzpostavitvi integriranega upravnega in nadzornega sistema za nekatere programe pomoči Skupnosti (UL L 355, str. 1) predvidel, da se navedeni sistem med drugim uporablja tudi za programe premij za proizvajalce govejega in telečjega mesa v skladu s členom 4 od (a) do (h) Uredbe 805/68. V skladu s členom 8 Uredbe Komisije (ES) št. 3887/92 z dne 23. decembra 1992 o podrobnih pravilih za uporabo integriranega upravnega in nadzornega sistema za nekatere programe pomoči Skupnosti (UL L 391, str. 36), razen ob višji sili, vsaka prepozna vložitev zahtevka pomeni znižanje zneska zahtevane pomoči, glede na število dni zamude. Tako pravilo naj bi bilo skladno z načelom sorazmernosti. Vendar sporna klavna premija za teleta, ki temelji na členu 4i Uredbe št. 805/68, naj ne bi spadala v to zakonodajo.
- 26 College van Beroep voor het bedrijfsleven se sprašuje o tem, kako je treba razlagati člen 3(2)(c) Uredbe št. 1182/71. Namreč, če upoštevamo primer zahtevka za premijo, ki mora biti vložen v treh tednih po zakolu, člen 3(1) te uredbe določa, da naj bi rok začel teči z dnem zakola brez upoštevanja preostanka dneva. Nasprotno, če bi bilo treba uporabiti člen 3(2) navedene uredbe, bi se rok izračunal od dneva, ki sledi zakolu, in se končal z iztekom zadnje ure dneva, ki je v zadnjem tednu po imenu enak dnevu, ki sledi dnevu zakola. V tem zadnjem primeru bi rok vedno trajal en dan več kot skupno število dni v teh tednih.
- 27 College van Beroep voor het bedrijfsleven v predložitveni odločbi poleg tega opozarja, da bi se morali zadevni zahtevki v postopku v glavni stvari, če se uporabijo

nacionalna postopkovna pravila za določitev datuma vložitve zahtevka, in sicer člen 6:9 splošnega zakonika upravnega prava, šteti za vložene v skladu s členom 50a Uredbe št. 3886/92. Zahtevki so bili namreč oddani na pošto pred iztekom roka, naslovnik pa jih je prejel manj kot en teden po izteku roka.

- 28 Po mnenju predložitvenega sodišča se ne izkaže, da bi dejstvo, da se ti zahtevki štejejo za pravočasno vložene, ogrozilo dejanski nadzor, zaradi katerega je Komisija določila ta rok, spodkopalo ukrepe nadzora, ki jih je zato vzpostavila s členom 50b Uredbe št. 3886/92, ali motilo pravilno delovanje programa.
- 29 Glede na navedeno je College van Beroep voor het bedrijfsleven prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje postavilo ta vprašanja:

„1. a) Ali je treba člen 3(2) [...] (c) Uredbe (EGS, Euratom) št. 1182/71 razlagati tako, da se rok, izražen v tednih, kot je rok iz člena 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92, izteče ob izteku zadnje ure dneva, ki je v zadnjem tednu po imenu enak dnevu, ki sledi dnevu zakola?

b) Ali lahko država članica ob uporabi člena 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92 določi trenutek vložitve zahtevka za premijo na podlagi nacionalnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo v njenem notranjem pravnem redu za primerljive nacionalne roke v zvezi z zahtevki?

- c) Ali je treba v nasprotnem primeru člen 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92 razlagati tako, da se zahtevek za premijo šteje kot „vložen“ v roku tudi, če se lahko dokaže, da je bil oddan na pošto pred iztekom roka treh tednov in ga je pristojni organ prejel po izteku roka v takem trenutku, da je lahko Komisiji sporočil ustrezne podatke isti dan, kot če bi zahtevek za premijo prejel pred iztekom roka?
2. Ali člen 50a(1) Uredbe (EGS) št. 3886/92 velja, kolikor popolnoma izključuje možnost, da bi upravičenec prejel premijo ob prekoračitvi roka za vložitev zahtevka, ne glede na naravo in obseg te prekoračitve?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje pod a)

- 30 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem (a) sprašuje, ali je treba člen 3(2)(c) Uredbe št. 1182/71 razlagati tako, da se rok, izražen v tednih, kot je rok iz člena 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92, izteče ob izteku zadnje ure dneva, ki je v zadnjem tednu po imenu enak dnev, ki sledi dnevni zakola.
- 31 Kot natančneje določa člen 3(1), drugi pododstavek, Uredbe št. 1182/71, če rok, določen v dnevih, tednih, mesecih ali letih, začne teči s trenutkom, ko se zgodi neki

dogodek ali se izvrši neko dejanje, velja, da se dan, ko se zgodi ta dogodek ali se izvrši to dejanje, pri računanju zadevnega roka ne upošteva. Ta določba izraža latinski rek *dies a quo non computator in termino*, ki je pravno pravilo, priznано v številnih pravnih sistemih držav članic.

- 32 *Dies a quo* ali dan, ko se zgodi dogodek, je torej dan, ko začne teči rok in od katerega se računa obdobje, določeno z zakonom, ki v zadevah v postopku v glavni stvari traja tri tedne.
- 33 V skladu s členom 3(2)(c) Uredbe št. 1182/71 se rok, določen v tednih, konča z iztekom zadnje ure tistega dne v zadnjem tednu, ki se ujema z dnem tedna ali datumom dneva začetka roka. To določbo, ki omogoča določitev *dies ad quem* ali dneva, ko se izteče rok, je treba razlagati ob sklicevanju na člen 3(1), drugi pododstavek, iste uredbe po katerem je dan začetka roka dan, ko se zgodi dogodek. Z drugimi besedami, če se dogodek, ki pomeni začetek roka enega tedna, zgodi v ponedeljek, se rok izteče naslednji ponedeljek, ki bo *dies ad quem*.
- 34 Ta razlaga Uredbe št. 1182/71 se ujema s pravilom, določenim v členu 4(1) Evropske konvencije o računanju rokov, sprejete v Baslu 16. maja 1972 (v nadaljevanju: Baselska konvencija), ki določa: „Kadar je rok izražen v tednih, je *dies ad quem* dan v zadnjem tednu, katerega ime je enako imenu *dies a quo*.“

- 35 Ustreza tudi pravilu, ki se uporablja za izračun rokov v sodnih zadevah. V skladu s členom 80(1)(b) Poslovnika Sodišča se rok, določen v tednih, izteče s pretekom tistega dne v zadnjem tednu, ki se po svojem imenu ujema z dnem, ko je nastopilo dejstvo ali je bilo opravljeno dejanje, od katerega je začel teči rok (v tem smislu glej sodbo z dne 15. januarja 1987 v zadevi Misset proti Svetu, 152/85, Recueil, str. 223, točki 7 in 8).
- 36 Ker to pravilo zadostuje za določitev načina izračuna roka in dneva, ko se konča obdobje, določeno z zakonom, ni treba ugotavljati dneva, ko je rok začel teči, in števila dni, ko je rok tekel. Če namreč zavzamemo stališče, da je rok začel teči *dies a quo* v trenutku, ko se je zgodil dogodek, *dies a quo* opolnoči (glej v tem smislu člen 3 (1) Baselske konvencije) ali prvo uro dneva, ki sledi *dies a quo*, kot bi lahko izhajalo iz razlage člena 3(2)(c), začetek stavka, Uredbe št. 1182/71, je pomembno, da se ta *dies a quo* ne upošteva pri izračunu obdobja, določenega z zakonom (*non computator in termino*).
- 37 Poleg tega bi bila lahko v primeru, kot se obravnava v zadevi v glavni stvari, posledica preozke dobesedne razlage tega člena 3(2)(c), začetek stavka, po katerem naj bi rok začel teči šele dan po *dies a quo*, tako da zahtevke za premijo, vloženi na dan zakola oziroma *dies a quo*, ne bi bil dopusten, ker bi bil vloženi zunaj roka. To gotovo ni bil namen zakonodajalca Skupnosti, katerega cilj ob sprejetju pravil v zvezi z izračunom rokov je bil določiti način izračuna obdobja, za neupoštevanje katerega predpisi predvidevajo določene pravne učinke.

- 38 Ob upoštevanju teh različnih elementov je treba na prvo vprašanje (a) odgovoriti, da je treba člen 3(2)(c) Uredbe št. 1182/71 razlagati tako, da se rok, izražen v tednih, kot je rok iz člena 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92, izteče ob izteku zadnje ure dneva, ki je v zadnjem tednu po imenu enak dnevu zakola.

Prvo vprašanje pod b)

- 39 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem (b) sprašuje, ali lahko država članica ob uporabi člena 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92 določi trenutek vložitve zahtevka za premijo na podlagi nacionalnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo v njenem notranjem pravnem redu za primerljive nacionalne roke v zvezi z zahtevki.
- 40 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da navedeni člen 50a vsebuje natančno pravilo, ki se mora uporabljati enotno v Skupnosti, tako da se ohrani enakost gospodarskih subjektov.
- 41 Zato je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da ob uporabi člena 50a Uredbe št. 3886/92 država članica ne more določiti trenutka vložitve zahtevka za premijo na podlagi nacionalnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo v njenem notranjem pravnem redu za primerljive nacionalne roke v zvezi z zahtevki.

Prvo vprašanje pod c)

- 42 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem (c) sprašuje, ali je treba v nasprotnem primeru člen 50a Uredbe (EGS) št. 3886/92 razlagati tako, da se zahtevek za premijo šteje kot „vložen“ v roku tudi, če se lahko dokaže, da je bil oddan na pošto pred iztekom roka treh tednov in ga je pristojni organ prejel po izteku roka v takem trenutku, da je lahko Komisiji sporočil ustrezne podatke isti dan, kot če bi zahtevek za premijo prejel pred iztekom roka.
- 43 Kot poudarja generalni pravobranilec v točki 33 sklepnih predlogov, je člen 50a jasen v tem smislu, da se zahtevek lahko šteje kot „vložen“ samo, ko ga naslovnik prejme. Torej ni dovolj, da se zahtevek v roku odda na poštni urad.
- 44 Poleg tega dejstvo, da je pristojni organ lahko sporočil nekatere podatke Komisiji, ni pomemben element za izračun roka, ki se mora uporabljati enotno v vsej Skupnosti, predvsem zato da se ohrani enako obravnavanje gospodarskih subjektov.
- 45 Ob upoštevanju teh elementov je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 50a Uredbe št. 3886/92 razlagati tako, da se zahtevek za premijo šteje kot „vložen“ v roku samo, kadar ga je pristojni organ prejel pred iztekom roka.

Drugo vprašanje

- 46 Predložitveno sodišče s drugim vprašanjem sprašuje, ali je treba člen 50a(1) Uredbe št. 3886/92 razlagati tako, da je zakonit, kolikor popolnoma izključuje možnost, da bi upravičenec prejel premijo ob prekoračitvi roka za vložitev zahtevka, ne glede na naravo in obseg te prekoračitve.
- 47 V zvezi s tem je treba pojasniti, da kadar zakonodajalec Skupnosti določi imperativni rok za vložitev zahtevka, prekluzija, ki jo povzroči neupoštevanje tega roka, ni kazen, ampak samo posledica neizpolnjevanja pogojev, določenih z zakonom (glej v tem smislu sodbo z dne 22. januarja 1986 v zadevi Denkavit, 266/84, Recueil, str. 149, točka 21).
- 48 Ko na primer zakonodajalec določi, da se za vsako prepozno vložitev zahtevka za 1 % na delovni dan znižajo zneski pomoči, dodeljeni za posamezen zahtevk, do katerih bi bil kmet upravičen ob pravočasni vložitvi, kot določa člen 8 Uredbe št. 3887/92, na katero so se stranke sklicevale pred predložitvenim sodiščem, ne ureja na splošno kazni, ki se uporabljajo za neupoštevanje roka, temveč v konkretnem primeru določa pravne posledice prepozne vložitve zahtevka, ki se razlikujejo glede na datum njegove vložitve.
- 49 Iz tega sledi, da zmanjšanje dodeljenega zneska ob prepozni vložitvi zahtevka za premijo ni splošno načelo, ki se uporablja v vseh primerih, v katerih zakonodaja o kmetijstvu določa rok za vložitev zahtevka, ampak premišljena odločitev zakonodajalca, ki je menil, da upoštevanje roka ni bistveno za izvajanje določenega programa premij.

- 50 V obravnavanem primeru je treba preveriti, ali je zakonodajalec Skupnosti storil očitno napako pri presoji, ko ni predvidel znižanja zneska dodeljenih premij glede na datum vložitve zahtevkov. Ta nadzor se opravlja z vidika spoštovanja načela sorazmernosti.
- 51 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo sorazmernosti, ki je eno izmed splošnih načel prava Skupnosti, zahteva, da akti institucij Skupnosti ne prekoračijo okvirov tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev legitimnih ciljev, ki jih navedeni akt zasleduje, pri tem pa velja, da je treba takrat, ko je mogoče izbrati med več primernimi ukrepi, uporabiti tistega, ki je najmanj omejujoč, in da povzročene negativne posledice ne smejo biti čezmerne glede na zastavljene cilje (glej predvsem sodbe z dne 5. oktobra 1994 v zadevi Crispoltoni in drugi, C-133/93, C-300/93 in C-362/93, Recueil, str. I-4863, točka 41; z dne 5. maja 1998 v zadevi National Farmers' Union in drugi, C-157/96, Recueil, str. I-2211, točka 60, in z dne 29. oktobra 1998 v zadevi Zaninotto, C-375/96, Recueil, str. I-6629, točka 63).
- 52 Glede sodnega nadzora nad zgoraj navedenimi pogoji ima zakonodajalec Skupnosti na področju skupne kmetijske politike diskrecijsko pravico, ki ustreza političnim odgovornostim, ki mu jih podeljujejo člani od 34 ES do 37 ES. Posledično lahko samo očitna neustreznost ukrepa, sprejetega na tem področju, glede na cilj, ki ga pristojna institucija poskuša zasledovati, vpliva na zakonitost takega ukrepa (glej zgoraj navedeni sodbi Crispoltoni in drugi, točka 42, ter National Farmers' Union in drugi, točka 61).
- 53 Kot sta Kraljevina Nizozemska in Komisija poudarili v stališčih, ki sta jih vložili pred Sodiščem, je premija v postopku v glavni stvari konjunkturni ukrep, ki je namenjen zmanjšanju presežne ponudbe govejega in telečjega mesa na trgu zaradi krize BSE ter ohranjanju cen za proizvajalce.

- 54 Pomen upoštevanja rokov za vložitev zahtevkov za premije jasno izhaja iz devete, desete in enajste uvodne izjave Uredbe št. 2311/96, v katerih je določeno:

„Ker morajo biti zahtevki, da se omogoči učinkovito spremljanje programa, vloženi najpozneje tri tedne po zakolu; ker morajo biti takemu zahtevku priložene vse informacije, potrebne za temeljito preverjanje spisa;

ker je treba določiti učinkovite ukrepe nadzora; ker morajo ti ukrepi temeljiti predvsem na upravnih in fizičnih pregledih v zadevnih klavnicah in tudi vzrejnih farmah;

ker morajo države članice za pravilno delovanje programa redno sporočati nekatere podatke o zahtevkih za premije in o prejemanju premij ter tudi zakolu telet.“

- 55 Ob upoštevanju ciljev spremljanja programa in nadzora nad izpolnjevanjem pogojev za dodelitev premij ne kaže, da bi zakonodajalec očitno kršil načelo sorazmernosti, ko ni predvidel znižanja zneska dodeljene premije glede na datum vložitve zahtevka.

- 56 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da njegova obravnavana ni pokazala na noben element, ki bi lahko vplival na zakonitost člena 50a(1) Uredbe št. 3886/92, v delu, v katerem popolnoma izključuje možnost, da bi upravičenec ob prekoračitvi roka za vložitev zahtevka prejel premijo in to ne glede na naravo in obseg te prekoračitve.

Stroški

- 57 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. a) Člen 3(2)(c) Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov je treba razlagati tako, da se rok, izražen v tednih, kot je rok iz člena 50a Uredbe Komisije (EGS) št. 3886/92 z dne 23. decembra 1992 o vzpostavitvi načinov uporabe v zvezi s sistemi premij iz Uredbe Sveta (EGS) št. 805/68 o skupni ureditvi trga za goveje in telečje meso ter o razveljavitvi uredb (EGS) št. 1244/82 in (EGS) št. 714/89, kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2311/96 z dne 2. decembra 1996, izteče ob izteku zadnje ure dneva, ki je v zadnjem tednu po imenu enak dnevu zakola.

- b) Ob uporabi člena 50a Uredbe št. 3886/92 država članica ne more določiti trenutka vložitve zahtevka za premijo na podlagi nacionalnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo v njenem notranjem pravnem redu za primerljive nacionalne roke v zvezi z zahtevki.

- c) Člen 50a Uredbe št. 3886/92 je treba razlagati tako, da se zahteva za premijo šteje kot „vložena“ v roku le, kadar jo je pristojni organ prejel pred iztekom roka.
2. Pri obravnavanju zastavljenega vprašanja ni bil ugotovljen noben element, ki bi vplival na zakonitost člena 50a(1) Uredbe št. 3886/92, v delu, v katerem popolnoma izključuje možnost, da bi upravičenec ob prekoračitvi roka za vložitev zahteve prejel premijo in to ne glede na naravo in obseg te prekoračitve.

Podpisi